

Painos 8596

TOVERITAR

AMERIKAN SUOMALAISEN TYÖLÄISNAISTEN A X N E N K A N N A T T A J A

ORGAN OF THE FINNISH WORKING WOMEN IN AMERICA

No. 37

Tiistaina, Syyskuun 14 p.—Tuesday, September 14

1920—Kymmenes Vuosik.

Nainen vaietkoon seurakunnassa

"Nainen vaietkoon seurakunnassa!" Tuo lause ja siihen sisältyvä ajatus on pikkuporvarillisuuden miellause. Naisen palkka on koti, hänen tehtävään sen hoitaminen, lasten kasvattaminen, miehensä palveleminen. Nämä käsitteet, jotka keskialka on kasvattanut, ovat siihen määrin juurtuneet ihmisten mieliin, että niitä vielä kahdennellakymmenennellä vuosisadallakin, jolloin yhteiskunnalliset olot ajamalla ajavat naisen kodistaan kapitalismin uhrilattarille, vatkutaan kaikissa mahdollisissa äänitajissa. Kuvailaan ihannenaista, joka lempeänä ja hymyilevänä liikkua kelee kodissa sen "hyvänä haltijattarena", piirrellään mörköjä niistä naisista, jotka tuon "pyhän kutsun" unhoittaen ovat antautuneet politiikan alalle. Poliitikassa nainen turmeltu, menettää naisellisuutensa, noin sanotaan. Se naisellisuus, jota näissä tapauksissa ihannoitetaan, on se, että naisen kaikissa vaiheissaan olisi katsottava "ylös" mieheen, luotettava hänen järkeensä ja toimintaansa, toisin sanoen, että naisella itsellään ei saa olla omaa järkeä eikä omaa tahtoa, tai jos niitä on, niin niitä ei saisi käyttää muussa kuin jokapäiväisissä pikkuseikoissa.

Sattuvasti iava tätä ehdasta käsitystä naisesta m. m. suomalainen näytelmäkirjailija G. von Numers näytelmässään "Kuopion takana", jossa hän panee patavanhoitajan pastori Jussilaisen deklamoimaan:

"Sä oikeutes tietää tahdot nainen, Rukolle, kärsi ja ahkeroitse vaimen!"

Tällaisten käsitysten pohjalla ovat porvarillisen yhteiskunnan laittain laaditut. Miltel kaikissa niin kutsutuissa sivistysmaissa (!) on nainen vielä tänä päivänä täydellisesti miehen orja. Miehen edusmiehisyyden vastana Neuvosto-Venäjällä poistettu. Naisten äänioikeus kohtaa vielä näinä päivinäkin suurta vastusta. Lähipäivä esimerkkinä siitä on tässä maassa juuri viime päivinä ratkennut taistelu naisten äänioikeudesta. Samaan aikaan kun nainen "raakalais"-Venäjällä vallankumouksen esipäivistä lähtien on ollut tasa-arvoinen kansalainen, saatiin sivistyneissä (!) Yhdysvalloissa häidin tuskin perustuslaissa säädetty määrä valtiolta asiaa kannattamaan!

Naisten yhteiskunnallisten ja valtiollisten oikeuksien vastustaminen vielä nykypäivinä johtuu siitä, että kapitalismi ei ole käsitellyt naista kuin tavaran, tulolähteenä, jonka yli on pyrittävä säilyttämään määräämisvaltaa. Keski-ikäisissä, pikkuporvaristossa, saavat nämä käsitteet suorastaan ihanteen, eikä niin paljon "business"-muodon, sillä se on se aines nykyisessä yhteiskunnassa, joka vähimmin tuntee yhteiskuntataloudellisen kehityksen lakeja ja joka on tyydytettävissä ja samalla nukuettavissa pienillä armon muruilla kapitalistien pöydältä.

Köyhällistössä, sen valvutun maassa osassa, ovat olot tyystin poistaneet nämä harhakäsitykset naisen asemasta. Palkkatyöläinen tietää ja näkee, että kapitalismi ei ime verta yksistään miestyöläisestä vaan että se vieläkin halukkaammin iskee kyntensä naisten työvoimaan, kuljettapa turulle, Grottemyllyynsä, hentoiset lapsetkin. Siksi ei työläinen vastus-

ta naiset saattamista yhdenvertaiseksi ihmisenä ja työntekijänä. Hänen luokka-asemansa päinvastoin vaatii, että nainen on tasaväkisenä tietoisena taistelijana hänen rinnallaan.

Työläisnaisten itsensä valvutun ei kuitenkaan käy siinä nopeassa tahdissa kuin hänen muuttumisen "kodin haltijattaresta" kapitalismin orjaksi. Usea työläisnainen vielä meidän päivinämme uskoo pastori Jussilaisen tavoin olevansa luotukollemaan, kärsimään, ahkeroitmaan ja vaikenemaan. Uskoo, että mitä nöyrempi ja kuuliisempi hän on herrasväelleen tai "poosulleen", sitä parempi hänen on olla ja sitä enemmän hän saa ansaituksi, mitä enemmän uurastaa. Sellainen osoittaa, että työläisnainen ei ole luokka-asemastansa selvillä, että hän on täynnä pikkuporvarillisia haaveita ja ihantelta. Hän ei näe, että kapitalismi käyttää ja tarvitsee häntä niin

kauan kun hänessä on elinvoimaisuutta tuottamaan voittoa ja että siinä missä työkyvyttömyys hänet tappaa, loppuu kapitalismin "rakkaus" ja suopeus häntä kohtaan. Usea työläisnainen kuvittelee, että kun jonkun vuoden ahkerasti kiskoo itsestään irti hien sekä voiman ja säästää varoja, niin saattaa vanhuudenpäivinä elää turvallisena. Että tämä on harhaa, on päivänselvää. Työläinen työtä tehdessään samoin kuin säästöillään elässään porvarillisessa yhteiskunnassa on aina nälkäkuoleman rajalla. Mutta vaikka otaksutkin, että tällainen säästäminen on voinut pelastaa jonkun vanhuudenpäivät nälästä ja kurjuudesta ennen, niin on kysymys kokonaan toinen, kun otamme huomioon nykyisen maailmantilanteen.

Ennen saattoi joku "piik'immen" mennä läältä kotimaahansa, ostaa itselleen pienen mökin ja elää siinä loppuikänsä. Nykyään on se mahdotonta. Maailmansodan seuraukset eivät vähimmin sulkaakaan ole koskettaneet kotimaatamme. Pelkällä työllä saadulla säästöillä ei voida kilpailla maan hintojen ja tarvikkeiden hintojen kohoamisen kanssa sil-

lä rahan arvon laskeminen on monin verroin suurempi hintojen nousuun nähden. Ja sitäpaitsi: odotamme vallankumouksen puhkeamista Suomessa millä hetkellä tahansa ja me tiedämme, että silloin kun se puhkeaa, köyhällistö siitä suorituu voittajana. Mitä me silloin tarvitsemme? Terveyttä, kouluun tulla, luokkatietoista työvoimaa, joka rakentaa uuden, neuvosto-Suomen. Olemmeko me sitä varten varustautuneet? Olemmeko me rahojen säästämistouhussa, kapitalismin palveluksessa lainkaan ehtineet kehittämään itseämme siihen tehtävään?

Siinä on kysymyksiä, joita yhden ja toisen olisi ajateltava ja harkittava.

Järjestömme osastoihin kuuluu paljon naisjäseniä. Mutta ne ovat vähän kirjoissa. Kokouksissa käy murtoosa, toiminnassa mukana on vain muutamia harvoja, nekin usein sellaisissa pikkutehtävissä, joissa vapaa-ajalla tuhlautuu tuottamatta hyötyä enempää itselleen kuin puolueellekään. Harrastusta tietojen hankkimiseen puuttuu ja sen vuoksi myös innostusta. Puhuja- ja lukurenkaisu ei naisia ole kuin nimeksi. Kedeissa, työpaikoissa häidin tuskin luetaan päivän uutiset. Ja niin me selvomme suolapatsaina katselemissa maailman suurinta historiallista tapahtumaa, jolloin maailmanköyhällistö kaataa vanhaa lahonutta yhteiskuntajärjestelmää ja pystyttää sen tilalle uuden, oman valoisaa maailman. Parhaimmassa tapauksessa ajattelemme, että kunhan alkavat saada valmiiksi, niin menen minäkin sinne.

Se, että olot tässä maassa eivät vielä ole samassa kiehumapisteessä kuin Euroopan maissa, ei vapautta meitä siitä tehtävästä, mikä vallankumouksellisella sosialismin avulla on ollut: joukkojen herättäminen ja valistamistyötä. Hankkikaamme tietoja itsellemme ja sikäli kun niitä jaksamme koota, pasunoikaamme ne muidenkin kuultaviksi. Siinä työssä kasvamme itsekin.

Venäjän proletarinen, joka on joutunut koko maailman työläisnaisten eturintamaan taistelemaan ja uhraamaan itsensä ja kallempansa sosialistisen yhteiskunnan luomiseksi, joka on ottanut vastaan ja torjunut kapitalistisen maailman ensimmäisen hyökkäystulen, tekee suunnattomia, jättäjäspontistuksia — oppiakseen lukemaan, voidakseen sen avulla paremmin ja joustavammin palvella ihmiskunnan suurinta ihannetta. Mitä teemme me sillä aikaa? Eikö tämä esimerkki velvoita meitä, jotka tuon taidon jo omaamme, käyttämään sitä tuon yhteisen ihanteen palvelukseen, siihen ainoaan tehtävään, jota meillä tällä hetkellä vaaditaan: valistukseen, köyhällistöjoukkojen kokoamiseen ja niiden herättämiseen ymmärtämään mitä maailmassa tapahtuu ja mikä heidän rauhaansa sopii.

Työväen omat luokkajärjestöt ovat niitä korkeakouluja, joissa työläisnainenkin saa tieteelliset opintonsa. Niihin on riennettävä, mutta niissä on oltava aatteen palvelemista varten eikä pelkän ajanvieton tai seurustelun vuoksi.

Venäjän uljaiden köyhällistönaisten esimerkki silmiemme edessä luopuikaamme vanhoista nukutusvirksistä, että nainen vaietkoon seurakunnassa ja omaksukaamme toisella puolen valtameren olevien paljon kokeneiden suomalaisten palvelimme tunnustukseksi: "Joka mies kuin sotamies!"

A. Leppänen.

TYÖ

Tuo tuttu lause kuinka onkaan totta: "työ kalkan rikkauden lähde on." Ei leikitä ja eikä taistelotta ja työtä riennä elo inehmon. Nuo nähtävimmät nousseet tehtaajat, talot, nuo suuret voimaratat, sähkövalot, mi näyttävät kuin kummunneet ois yöstä, ne kaikki kertoo valtavasta työstä.

Niin, kaikki, kaikki kertoo siitä meille. Mut luojia tään, ken hän on, ken työn raataja, mi loiston palatselle loj sekä syntymään sai sykkehen — se sanokaa, ken hän on, kuka? — Työnorja osaton, hän, joka muka ei muuta kaipaakaan kuin tehdä työtä, ahertaa aamust' iltaan, päivää, yötä.

Kas, laiskat riisti työnsä heelmät hältä ja viskas valtaan kovan kohtalon, vaikk' oikeus ois saada elämältä ain' parhaan antimen ja nautinnon. Nyt kyynelin hän nielee armopalaa, tuhannet tuskat jäytää sydänalaa, saa kantaa kohtu kovimmat hän juuri, vaikk' elon herra on, työn jätti suuri.

Ei aina sentään nännään olla voimaa, vaan kerran kohoou kunniaansa työ ja aika aukee armaampi ja toinen, jolloin orjan povi onnekkammin löy. Mut ennenkuin se ehtinyt on tähän ja valon luonut yöhön synkeähän se vaatii monta päivätyötä pitkää. — Mut uskallusta meilt' ei riistä mitkään!

T. A. L.—nen.

KASVATUKSEN TARKOITUS

Nuorisossa on kansan tulevaisuus. Vartutuaan tulee se kerran ottamaan yhteiskunnan johdon omiin käsiinsä ja astumaan yhteiskunnassa siihen asemaan, jossa sen vanhemmat ja kasvattajat ovat sitä ennen olleet. Sentähden on kasvatuksen tehtävänä valmistaa nuorisoa tulevaan kutsunukseensa, jotta se voisi kunnialla täyttää yhteiskunnan sille asettamat tehtävät. Nuorison kasvatusta on näinollen vastuunalaista, arvokasta ja arkaluontoista työtä. Se tähtää tulevaisuuteen ja senvuoksi on tärkeätä punnita, mikä on nousuvalle polvelle hyödyllistä, mistä se on saava tarpeellisia aineksia tulevan elämäntaistelunsa varalle, voidakseen mahdollisimman hyvin suorittaa, sen osaksi lankeavasta velvollisuuksien täyttämistä ja oikeuden käytöstä. Nuorison saamasta kasvatuksesta suurimmaksi osaksi riippuu, kuinka hyvin se tässä elämän ristiaallokossa tehtävänsä suorittaa. Sillä onkin tähän seikkaan kiinnitettävä huomiota ja kasvatukseen uhrattava huolta niin paljon kuin sulnkin mahdollista. Meidän nykyinen kasvatuser-

telmämme on kuitenkin sellainen, että se ei voi lähestulkoonkaan tyydyttää uudenajan kasvatusperiaatteiden vaatimuksia. Se ei voi palvella kunnollisesti sitä tarkoitusta, mikä kasvatuksella on. Se on niin harhaan johtavaa ja puutteellista, että se uudemman suunnan edustajain taholta on lukemattomia kertoja joutunut ankaran arvostelun alaiseksi. Se kokoon sanottu nykyisestä kasvatuserjestelmästä.

Mutta vielä enemmän kuin varsinainen kasvatuserjestelmä, painaa meidän virallista koulukasvatustamme nykyajan yhteiskuntajärjestelmän synnyttämä painostus. Kouluissa jätetään lasten mieliin jo alusta alkaen varma kunnioitus yhteiskuntajärjestelmämme perusaatteita kohtaan, opetetaan pitämään niitä pyhinä ja koskemattomina, joten jokainen niiden järkyttämisyrityksin on rangaistava teko. Lasten herkkiin ja vaikutelmille alttiisiin mieliin kylvetään silloin yhteiskuntamme ja nykyistä taloudellista valtajärjestelmää jumaloivat käsitykset, joita ei ole

(Jatkos toisella sivulla)